

SZÉKELY-UDVÁRHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMÉGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési díjak: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egy példány ára 8 kr. Papóknak és tanítóknak egész évre 3 frt. — Hirdetések és előfizetési díjak a kiadóhivatalhoz (Betegh Pál könyvnyomdája) intézendők.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Vajda Emil.**
Társzerkesztők: **Solymossi Endre.**
Főmunkatárs: **Pogány Kornél.**
Emberly Árpád.
Kiadó- és laptulajdonos: **Betegh Pál.**

A lap szellemi részét illető közlemények a főszerkesztőhöz intézendők. Kéziratok nem adandók vissza. — Hivatalos hirdetések 100 szóig 2 kr.azonfelül minden szó 1 kr. magán hirdetések 1 cm. kint 3 kr.ért közöltetnek. Bélyeg díj külön 30 kr. Nyiltter sora 15 kr. — Hirdetés és nyiltter díja előre fizetendő.

A küzdelem napja.

Október hó 28-a volt a nagy napok kezdete s egyuttal legfontosabbja, mert Magyarország 414 választókerülete közül 350 választá meg képviselőjét, hogy a nemzet érdekeit méltóan védje s hathatós szószólója legyen a létező bajoknak.

Az alkotmányos szabadság legszebb jogát gyakorolák e nappal kezdődőleg a polgárok s hogy ez Székelyföldünk szívében Udvarhelymegyében s Udvarhely városában a nemesténykedés méltóságának s komolyságának megfelelően folyt le, annak fényes bizonyítékai a szerdán történt választások.

A választást mint rendesen szervezkedés előzte meg; megállapodtak a jelöltrézve s mikor ennek személye, érdemei, multja biztosítékot látszottak nyújtani a győzelemre, csoportosultak körüle, s elkezdődött a szavazók számbavétele. Kikre lehet számítani, kiket kell rábeszélni vagyis kapacitálni, kik a kétesek s kiket lehetne meghódítani?

Ily kérdések merülnek föl, nó meg természetesen a dolognak anyagi oldala is fontos. Mert hiába az „éljen” is könnyebben jó az ajakra, ha a garat leöntődött egy kis kortes borral.

Dicséretére legyen mondva a derék székely népek, mindenütt — kevés kivétellel — büszkén s önérzettel lépett az urnához s a legnagyobb rész szent meggyőződése szerint szavazott arra a jelöltré, a kiről meg volt győződve, hogy érdekeit méltóan fogja szolgálni.

Városunk valósággal egy ostromállapotban levő vá képet nyújtotta, oly sok s különféle katonasággal volt megszállva; de hála a gondviselésnek a szurony hegyére nem volt szükség, mert hiba nem történt.

Lefolyt csendesen. Imitt-amott egy kis biztatás, néhol rábeszélés, melynek, e nagy

nap hatása alatt feltüzelt szenvedély s a győzelem mámorában ringó hit, a győzelem előkészítésében való részesség büszke tudata, voltak táplálói s élesztői.

A nagy nap közeledtével mind hevesebbé vált a mozgalom; az érdeklődés mind általánosabbá ugy annyira, hogy néhol még az asszonyok is deus ex machinaként szerepeltek.

Igy érkezett el a döntő ütközet, mely nemesen folyt le, mit nagy mértékben a választási elnökök igazságos és tapintatos eljárásának lehet tulajdonítani.

A város képe.

Már korán reggel talpon voltak mindkét fél kortesei; a kortestanyák telve választókkal; a házakon mindkét fél nemzeti lobogói; az utcák telve embertömegekkel, természetesen legnagyobb volt a tolongás s valóságos hangyabolyhoz hasonló zsvaj a szavazási hely előtt, a piac téren levő város ház s a csizmadia szín előtt

A kocsi megszámlálhatatlan sokasága robogott mindenfelé s falukról a székelyszekerek végtelennek látszó sora érkezett, megtömve választókkal és mindenik fél vitte a maga embereit a szavazás színhelyére.

A mozgalom legnagyobb volt délelőtt 8—12-ig; a délutáni órákban már csak szállingóztak a szavazók, estefelé, mikor a zárórát kitűzték még egy végső erőfeszítés, legnagyobb foku izgatottság uralkodott, s mint ha mindenki kifáradt volna a nagy munkában, bizonyos lankadság uralkodott a kedélyeken, de még mindig lázas érdeklődéssel várva az eredményt.

Választási helyek s szavazatszedők.

A választók száma 3000 et egyik kerületben sem haladván meg, de 1500-nál mindhárom kerületben t. i. a székelyudvarhelyi, kereszturi s homoródoklándiban több lévén,

két-két szavazatszedő küldöttség alakított. Az udvarhelyi választó kerület választási székhelye Galter János építész háza; a másodiké a piactéri csizmadia szín volt. Az elsőben: Dr Solymossy Lajos volt az elnök s jegyző Elekes Balázs. A másodikban: elnök Menyhárt András, jegyző Vass Mihály.

Az első csoporthoz tartozott 20 község 1436 választójogosulttal. A másodikhoz 23 község 1475 v. jogosulttal.

A sz. kereszturiban az első csoportnál elnök Sándor Mózes, jegyző Pap Mózes. Ide tartozott 24 község 968 v. jogosulttal. A második csoportnál elnököt Borbély Sámuel, jegyző volt Barabás Lajos. Ide volt beosztva 20 község 981 v. jogosulttal.

A H.-Oklándi kerületben az első csoportnál elnök Jakab Gyula, jegyző Benedek Keresztély. Ide tartozott 30 község 930 v. jogosulttal. A második csoportnál elnököt Dániel Lajos, jegyző volt Péter József. Ide tartozott 25 község 904 v. jogosulttal. E szerint a v. jogosultak száma a három kerületben 6694 volt.

Udvarhely városában szavazatszedő bizottság elnöke Hlatky Miklós. Bizalmi férfiak az ellenzék részéről: Soó Gáspár és Dr Valentik Ferencz. A kormánypárt részéről: Gyarmathy Ferencz és Bod Károly; a személyazonosság constatálásánál Sándor Dénes és Bedó Ferencz; a város részéről hivatalból Kassai F. Ignác és Gálffy Endre szerepeltek.

Az eredmény.

Zárórául este 6 óra tüzetett ki. Jóval előbb óriási sokaság gyült össze. A rend mindenütt példás. Az elnök akkor a város ház egyik ablakából hirdeté ki az eredményt, mely szerint beadatott összesen 436 szavazat ebből: Dr László Mihály kapott 227 et s Sebesi Ákos 209 et s így dr László Mihály mérsékelt ellenzéki programmal

TÁRCZA.

Őszi dal.

Vigat dalolni vágy a lelkem,
De itt az ősz és nem lehet;
Ily őszí kép az én szerelmem,
Mely búra vitte kedvemem.

Zörögve hull a kis levélke,
Csak hervadás virága nyit;
Megtépve látom földre szállni
Rózsás reményim lombjait.

S aludni fog a nagy természet,
Dermesztő álom fogja el;
És új virányán újra ébred:
E szív is, mert szeretni kell!

Halottak estéjén.

Régi sebnek, régi fájdalomnak gyászemlékeivel, újra itt vagy oh halottak estéje!

Számúzi köréből a világi gondolatok, a csapongó gyönyör tűnékeny vágyait a kegyelet; kihalni látszik a máskor élé/zajos utcasor s meg-elevenül a holtak örök városa.

Seregestől indul zarándokuttra a kegyelet és

hála, higyl a szövétnék és mécsvilág, hol elhunyt kedveseink sirbantja domborul s frissen kötött koszoru díszíti a szomorú fejfát.

Mily főséges ellentét nyilatkozik e pár órai idő művében; a járó-kelők egyre nagyobb zsbaja és a földüreg lakóinak örök némaságában, egy könnyelmű mosolyban és a mélyen érzők hangos zokogásában; s mily lélekemelő, tanulságos összhangban szólal meg a hazafias elismerés, a halálban is tartó barátság, a testvéri szeretet, gyermeki hála, özvegyi bú, édes anyai fájdalom itt az emberiség örökké hervadt kertjében!

Ott egy kis árva dől a porladozó göröngyre; körülte rokonok, hah de pótolhatlan mindörökre az, kiért szívében fölzokog.

Itt az édes apa sirja el bánatos dalát korán kihült kislának márványköve szélén; ki talán boldog élte kapcsa volt s boldogtalanságának forrása lett.

Ott kegyetlen lányomtól roskadozva, koszorutlan áll egy sirdomb, szegényében vad nővény-zál mögé rejtőzik s bűnös feledékenységről panaszkodik az égnek, mert körülötte sötét minden, mint a csillagtalán éjszaka, borzadálykeltő, mint a halál jég hazája.

Amott frissen rakott nefelejese sirdomb oldalában, őszí dertől rozsdás, szomorufüz mellett, nő áll egymagában.

Fején fehér kendő, talpig gyászruhában;

néma bánat gyászol szépséges arczáján; ott áll, mint egy testet öltött bú, üveges szemekkel nézi drága sirját, könye is már fogytán; menyasszonyi fátyolban veszté el kedvesét, kit még mindig és örökre is szeret.

A legszebb költészet minden fájó gyönyörével!

És a kit ma is érző halottjának porladozó temetőtől távol, messze idegenben talál halottak napja, mikor szomoruan zug-bugni kezd a nagyharang, magányba vonul és imádkozik, hisz ugyis olyan ekkor a lelke, miutha kiunt járna a temetőn.

Imádkozunk hát és adjunk koszort az elköltözöttnek; öntözzük meg könyeinkkel, szenteljük meg imáinkkal.

Adjunk virágot; sok könyüt ivott már a temető göröngye, azért terem annyi virág rajta; a virág pedig, mond a költő, elporlott szívek érzelme; illatjában elköltözött kedveseink fájdalomsohaja csapkod felénk; színökben szerelmök mosolyog ránk.

Viszonozzuk e sohajt, e mosolyt: adjunk a holtaknak koszort legalább a haldokló természet beteg virágaiból; de ne szakítsunk onnan, mert a virág a holtak tulajdona.

A harang megszólalt, világítsunk, tegyünk koszort a holtaknak; egy év múlva nekünk is adhatnak.

Imádkozunk!

Delfin.

Székely-Udvarhely város országos képviselőjévé választott Sebesi Ákos kormány-pártival szemben.

Óriási éljenzés követte a kijelentést. A sokaság a Hymnust Szózatot s Kossuth dalt énekelte. Lelkesen járta be az utcákat folyton éljenezves tüntetve az ellenzék vezér-férfiainak lakása előtt.

Másnap a csend helyreállott ismét; a szavazók hazaoszlottak s beállott a csendes pihenés s e mellett a kettőzött munkánapja mindenütt.

Az udvarhelymegyei kerületben újlag Tibád Antal m. ellenzéki lett megválasztva óriási többséggel. Mikor a szavazatok az 1000-et felülhaladták ifj. Horváth Mihály kormánypárti visszalépett.

A homoród-oklándiban Heltai Ferenc dr. kormánypárti egyhangulag választott meg.

Sz.-Keresztúr Gyártás Endre kormánypárti választott meg Hoitsy Pál függetlenségivel szemben.

Oláhfaluban ifj. Dániel Gábor k. programmal egyhangulag.

S így összegezve a választások eredményét, vármegyénk 3 szabadelvű és 2 nemzetipárti képviselőt küld az országházba.

TANÜGY.

Felhívás pályázatra. Gyertyáuffy István, a m. kir. áll. Pädagogium igazgatója s az országos tanszer-muzeum főfelügyelője, az E. M. K. E. birtokában levő 1423-87. sz. alapító levél szerint 1000 frtot helyezett el a Magyarországi tanítók Eötvös alapjánál oly feltétellel, hogy az alapítvány évi 50 frt kamatja oly tanítók és tanítónők segélye. észre fordíttassék, kiket az Emke Igazgató Választmánya saját céljai szempontjából is arra kiválóan érdemesnek talál.

Az alapító levél értelmében ezeunel főlösölítjük az erdélyrészi 17 megye (Arad és Szilágy-megyének is) tanítóit és tanítónőit, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat elbírálás illetőleg ajánlás végett az EMKE-hez (Kolozsvár) f. évi november hó 10 ig nyujtsák be.

Megkivánjuk jegyezni, hogy csak azok a tanítók és tanítónők pályázhatnak, kik az Eötvös-alapnak legalább 5 évig tagjai voltak és tagsági díjaikat pontosan befizették, vagy kik ez alapnak örökös tagjai.

Kolozsvárt, 1896. október 24-én.

Gr. Bethlen Gábor,
elnök.

Sándor József,
t. alelnök-főtítká.

IPARÜGYEK.

Utépítés. A fenyéd-zetelaka-gyergyótekerőpataki törvényhatósági utvonal kövezési és kavicsozási munkáinak kiadása tárgyában a csik-szeredai államépítészeti hivatalban folyó évi november hó 17-én versenytárgyalás lesz.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége részére szükségelt deszkák, léczek és pallók szállítása iránt november hó 18-ig lehet pályázni.

Olaj- és faggyu szállítás. A m. kir. államvasutak diósgyőri vas- és aczélgyára részére szükségelt különféle olaj és faggyu szállítása iránt folyó évi november hó 12-éig lehet pályázni.

15 000 klg. terpentin olaj. A m. kir. államvasutak diósgyőri vas- és aczélgyára részére szükségelt 15000 klg. terpentin olaj szállítása iránt november hó 17-éig lehet pályázni.

Faneműek szállítása. A m. kir. államvasutak diósgyőri vas- és aczélgyára részére szükségelt különböző méretű fenyődeszkák és léczek szállítása iránt november hó 10-éig lehet pályázni.

Irodalom.

Az **»Iparügyek«** tíz éves fennállása alkalmából igen csinosan kiállított naptárt adott ki **»Iparügyek Naptára«** cím alatt. Igen sok hasznos és érdekes dolgot tartalmaz, mely iparosainkat ér-

deklis melegen ajánljuk megvételre. **»Iparügyek Naptára«** lapunk kiadóhivatalában 40 kr-ért kapható. Vidékre 45 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik meg.

»Az Évszak« a legolesőbb és legelterjedtebb divatlap, mely immár kedvencevé vált a magyar hölgyközönségnek, legujabb számában az őszi és téli divat legujabb divatát mutatja be. Remek képekben hozza a gyönyörű téli öltönyök és kalapok alakjait úgy a felnőtt hölgyek, mint a fiatal lányok és gyermekek számára. A közelgő hangverseny-idejéről sem feledkezik meg, de bemutatja a leggyönyörűbb hangverseny és estélyi ruhákat, esteli köpönyeket és felvetőket; szóval e lap, mely rövid két évi fennállása óta házi barátjává vált a jó ízlésű magyar hölgyeknek, most is gondosan kiállítva jelent meg. A szépirodalmi részben mulattató szórakoztatásul ott lelke az olvasók Vértessy Gyula érdekes ebeszélését: **»A szerelem vértanúját.«** Ajánljuk minden magyar hölgy figyelmébe. Ára egy negyed évre 1 frt. Előfizetést elfogad a kiadóhivatal: Budapest, VI., Király utca 110.

Uj zeneművek. A Rózsavölgyi és Tárca cs. és kir. zeneműkereskedés kiadásában Budapestben most jelentek meg a következő zenemű-ujdonságok: **»Bölcsődal«** Szent Gály Gyulától hegedűre zongorakísérettel 75 kr. — **»Hazai hangok«** Faulwetter Antaltól zongorára 60 kr. **»Chrisanthémek.«** Négyes. Zongorára 90 kr. **»Bordal«** (Föl, töltsetek fiúk...) Hilóczky Bélától énekhangra zongorakísérettel 80 kr. **»Vezérkönyv«** négyes karra 1 frt. Szólamok egyenként 5 kr. — Mindezen zenemű-ujdonságok Betegh Pál könyvnyomdájában kaphatók s vidékre az ár előre beküldése ellenében bérmentve megküldi.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tekintettel a székely nemzeti millenáris emlékoszlop érdekében megírdult mozgalomra, lapunk állandó rovatot nyit s a befolyt adományokat hétről-hétre nyugtázza.

Ujabbán: Jakab Elek országos hírv. tudósunk közbenjárására, 25 frtot küldött Sebestyén Mihály kuriai bír. megyeük szülőte (Budapest); szintugy Kassai F. József pénzügyigazgató (Szombathely) 5 frtot; mindkét adományt hálás köszönettel nyugtáztuk. Főösszeg: 4562 frt 21 kr.

Hymen. Florián János kir. főmérnök néhai Florián János trvsz. elnök fia folyó hó 10 én tartja esküvőjét simonyi és varsányi Simonyi Iván leányával, Leonával Pozsonyban. Gratulálunk.

Időjárás. Ugy látszik a mi vidékünkön a tavasz és őszi idényt eseréltek. Az időjárásunk olyan kitünő, hogy az ember azt képzelhetné, hogy nem sokára a kánikula nem pedig a tél fog beköszönten. Bizony áldás volna ránk nézve, ha még egy ideig szép idő volna, mert itt ugyis rendkívül hosszú szokott a tél lenni.

Bedő Ferencz a székelyudvarhelyi ev. reformatus püspöki egyházközség jeles lelkipásztorát, közelebről azon kitüntetés érte, hogy az udvarhelyi egyházmegye népes közgyűlése, közlekedéssel, egyhangulag főjegyzőnek választotta. A kitünő választásnak mi is, az érdem elismerése mellett, szívünkben örvendünk.

Kegyelet. A halottak országát ma meglátogatják az élők, hogy lerójják a kegyelet adóját az elköltözöttek iránt. Kigyulnak a mécses s gyertyák a fölvirágozott s fölkoszorozott sírokon, hogy az elhunytak szent emlékének áldozzanak. Miúszentek s halottak napján ünnepi mise lesz a felső templomban.

A monographia bizottsága ülést tartott Ugron János alisp. elnöke alatt. Megyeük monografiájának írója, Jakab Elek tudósítása szerint a mű egy része sajtó alatt van* s ez évben elkészül. Igen érdekes volna, ha a megyeház új s díszes épületének ünnepélyes fölavatása alkalmával kiosztatnék a mű.

* Mi udvarhelymegyei nyomdászok sajnálattal veszszük tudomásul, hogy vármegyénk monographija — az író kényelme miatt — nem készülhetett itthon s ezen ritka alkalomtól is elcsúszott, melynek kiállításával bizonyosságot tehetünk volna versenyképességünkről és arról, hogy nemcsak a fővárosban, de ma már a vidéken is lehet szép és izléses munkát előállítani. **B e t ü s z e d ő.**

Tanulmányi kirándulás. Mult hét hétfőjén, a helybeli m. kir. áll. főreálisk. IV—VIII. osztály 47 tanulója, Molnár Károly és Pogány Kornél tanárok vezetése mellett, tanulmányi kirándulásra vett részt. Utközben megnézték Homoród fürdőt, honnét Sz.-K. Bányára mentek, hol tanulmányozták a Lobogó és Dobogó fürdőket és Lániczky Sándor vasbányáját. A bányatulajdonos előzékenyen fogadta az ifjúságot és részint maga, valamint fia József, vezetése mellett, alaposan megnézte az ifjúság a kohót, a bányát és az összes gyár helyiségeit. Délben a bányatulajdonos megvendégelte az ifjúságot, mert ebédjükhez bort adott. A m. kir. áll. főreálisk. ez uton is megköszöni Lániczky Sándor ur szíveségét.

A székelyudvarhelyi róm. kath. finevelő-intézet ifjúsága szent Imrénnek mint az intézet védőszenctjének tiszteletére 1896. november 5 én d. e. 10 órakor a plebánia templomban tartandó ünnepélyes szent mise után a gymn. dísztermében ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Szózat Énekli a gymn. énekkara. 2. Alkalmi beszéd. Tartja Bíró Lajos VIII. o. t. 3. Népdalegyveleg. Hangszerelte Kozák Márton, karmester. Előadja a gymn. zenekara. 4. Zengő szobor. Irta Mindszenti Gedeon. Szavalja Solyom Antal VIII. o. t. 5. Ének Szt. Imréhez. Énekli a gymn. énekkara. 6. Felolvasás. Tartja Paál Árpád VII. o. t. 7. Románca »Szoknyás hősök« operettből. Irta Borsay Samu. Előadja a gymn. zenekara. 8. Pán halála. Irta Reviczky Gy. Szavalja Jánossy Dezső, VIII. o. t. 9. Népdalegyveleg. Énekli a gymn. énekkara. 10. Princzess Sans Gene. Irta Paul Linke. Előadja a gymn. zenekara.

Millenáris oszlop. A millenáris évben nincs arra kilátás, hogy a millenáris oszlopot felavassuk. A mult héten készült el a talapzat, melyre nagy bajjal, csigatöréssel stb. ráhelyezték az obeliszk alsó részét, mely szietén márványból készült, de oly ügyetlenül, hogy a talapzat több helyt megrepesztett, mely repeszt köveket övvellenül ujjakkal kell fölcserélni, mert azok tartóságában megbizni nem lehet.

Minő jögon és czimen? A legutolsó polgár-ember is tudja, hogy minden intézkedés, mely a törvény keretében előforduló paragrafusok valamelyikére vonatkozik, helyes és joghatályra kötelez mindenkit egyaránt, mert azokat a törvényhozók alkották meg. Így értelmezik mindenütt széles hazában, csak az udvarhelyi magistratus — tisztelet a kivételeknek — enged meg magának önkényesen alkotott szabályrendeleteket. Miről is van szó? Szerdán reggel városszolgával eljáratták az összes polgári házakat, hogy azon este mindenki világítson 5 frt büntetés terhe alatt. Hogy minő czélből? Azt mindenki tudja; hogy minő jogczimen? Erre csak ott tudnak megfelelni, hol újabb nagy a haladás — az órajártatás tekintetében. Kérdjük tehát, hol az a törvény, mely egyáltalán világításra kötelezi a polgárembert büntetés terhe alatt még az u. n. loyalis alkalmat sem véve ki? S kell-e nagyobb cinismus — a jóhiszemű közönség bosszantó becsapására — annál, hogy ugyanazon este, midőn a rejtett cél dugába dőlt, hivatalosan kifuvatja a meggyújtott gyertyákat, melyeknek égetését 5 frt büntetés terhe alatt elrendelte. S nem resteltékugyauazt atilalmat szorgalmazó rendőrt 3-4-szer is egyes házakhoz beküldeni. Mi nem hisszük, hogy erélyes főkapitányunk tudtával történt volna ez a helytelen intézkedés, mivel az ő törvényisztező tudását, egyéni függetlenségét, igazságos eljárását régóta ismerjük. Valószínűleg valaki visszaélt a főkapitányi ressort jogával, kire a piscis-féle latin közmondás ezuttal is alkalmazható.

Megjövendöltük. Midőn városunk főközlekedési vonalán villámorkszakoknak megfelelő módon készült a hid, már akkor megmondottuk és az eszések alkalmával bebizonyult, hogy a Szabó Ferencz előtt épített csatorna nyílása oly kicsi, hogy Szt. Imre-, Bethlen- és Király-utczából lerohanó vizet nem képes befogadni. Minden zápor a csatorna környékén levő házakat árvizzel fenyegette, sőt pinczéiket a piszkos áradat rendszeren elöntötte. — Örömmel láttuk, hogy e bajon segítették mert a nyílást megnagyobbították.

— Az országgyűlési képviselőválasztás utója-
téka Malomfalván nyert befejezést e hó 28-án este
7—8 óra között. A kissé fellelkesült választó pol-
gárok lófogatokon hazafelé hajtottak; Malomfal-
ván, nyílt utcán, egy csoport subancz álldogált,
várva a választókat; szintén nagyon lelkesült
állapotban. A snhanczok is részesülni ohajtottak
az alkotmányos szabadságban s megfélekedtek
arról, hogy »röndnek muszáj lönyni« s a legelső
lófogatot a község háza előtt az utcán keresztül
állították és a fogatokon levő választó polgárokat
s fogataikat fejszékkel, vasvillákkal, botokkal ala-
posan elkezdtek helyben hagyni. A felvadult tömeg
Deák Ferencz kobátfalvi községi bírót, id. Kozma
Gergely kobátfalvi és ifj. Győrfi János csehét-
falvi lakosokat éleveszélyesen; Miklós György
szentmiklósi tanítót, Varga Mózes szentmiklósi
közs. pénztárnokot, ifj. Pap Pál kobátfalvi pénz-
tárnokot, id. Pap Zsigmond benzédi, ifj. Pap Zsig-
mond benzédi, id. Benzédi Zsigmond benzédi,
Pálfi János tarcsafalvi, Győrfi Áron csehétfalvi
és Balázs János csehétfalvi lakosokat kisebb na-
gyobb mértékben megsebesítették. Többeket el-
fogtak s a vizsgálatot Malomfalván Demeter Lő-
rincz dr. főszolgabíró, Kobát Demeterfalván pedig
Simó Balázs dr. kir. törzségi vizsgáló bíró vezetése
mellett folytatják. A község helyreállítása és fenntar-
tása végett Malomfalván a csendőrség mellett
péntek este óta egy fél század katona van. Sajnos;
hogy vármegyénkben sem eshetett meg a választás
vérontás nélkül s szigorú büntetést érdemel-
nek azok, kik holmi elvkülönbségek miatt testvéri
vért ontanak.

Az Iparos fillérestélyek, szokott helységében,
folyó hó 9-én megkezdődnek.

— **Katonaság.** A választások ideje alatt vadászok,
gyalogosok és huszárok voltak nálunk, hogy az
esetleges rendbontásnál a csendőrség segítségére
lehessenek.

— **Halálozás.** Horváth István székelykeresz-
turi vendéglős, folyó évi október 25-én, reggeli fél
8 órakor, életének 50-ik évében hosszú és kinos
szenvetés után elhalt. Temetése 27-én volt.

— **A kiállítás bezárása.** Október 28-án dél-
előtt állapították meg hivatalosan a kiállítás be-
zárásának módjait. A kiállítás országos bizottsá-
gának elnöke, Dániel Ernő november 3-án, déli
12 órakor megjelenik a kiállítás területén, a hol
Schmidt József dr. miniszteri tanácsos, a milléniumi
kiállítás igazgatója fogadja. Az igazgató fölkéri a
minisztert, hogy zárja be az ezredéves kiállítást,
mire a kereskedelmi miniszter beszédet mond az
elmúlt év eseményeiről és bezárja a kiállítást. A
kiállítás kapui aznap este 9 óráig maradnak nyitva.
Ekkor a látogatókat távozásra szólítják föl s a
kapukat bezárják, miközben a katonai zenekarok
takarodót fújnak. A felügyelő személyzet azonban
marad mindaddig, míg a kiállított tárgyakat el
nem hordják.

— **Leégelt oltár.** Gyergyó-Csomafalvának
templomában Szilágyi János odaváló gazda egy
szép mellékoltárt állíttatott; f. hó 23-án ennél
végezte a pap az isteni szolgálatot, mely után a
sekrestyést valamely megbízatással a papi lakra
küldte; ezalatt a lelkész levette ornátusát, de
egy ó, mint a sekrestyés megfélekedett a gyertyá-
król, melyek az oltáron égve maradtak. A
gyertyáktól meggyuladtak a szalagok, az oltár
terítői s ezektől az oltár is tüzet fogván, egészen
leégett.

— **A segesvári Petőfi-szobor.** A hol Petőfi el-
esett, mostanába két emlékmű fogja hirdetni a
nagy költő hősi halálát és dicsőségét. Az egyik mű-
vet majd a csata színhelyén állíttják föl a másikat
a vár fokára szánták. Ez utóbbi szobor már javában
készül Köllő Miklós Nefelejts-utcai műtermében
Bpsten. A szobrász nagy buzgalommal dolgozik
munkáján, mely Petőfit órnagy ruhában, karddal
kezeben, szavaló állásban tünteti föl. A három és
fél méternyi magasságu agyag-minta már kész és
bronzbaöntését legközelebb kezdi meg. Az em-
léket a jövő évi jul. 31-én, lepezik le. A költséget
tudvalevőleg Bethlen Gábor gr. s az Emke gyűjtötte.
Köllő Miklós igen jellemzetes, szép művet alkotott.

— **Drága esernyő.** A velencei nők az olasz
királyfi menyasszonyának, most már feleségének
egy esernyőt küldtek nászajándéknak. Ez az esernyő
valóságos művészi munka. Szövege egy darab régi
művi velencei csipkéből készült s oly ügyesen
van összeállítva, hogy egyetlen vágás sincs rajta.
Bélése fehér selyem. Fogantyuja egy óriási teknős-
béka teknőjéből készült, a melyre egy gyémánt
kigyócska van illesztve. A kigyócska feje gyö-
nyörű drágakövekből készült. A fogantyú ez a
felírás van: Le signore veneziana. 1896. Az eser-
nyő egy szintén művészi kivitelű etuilben van,
melyet két régi velencei érem ékesít.

— **Uj posta- és táviróhivatal a fővárosban.** A
kereskedelmiügyi miniszter a Vámházkörut 7-ik
számu házában »Budapest Vámházkörut« elneve-
zéssel, postával egyesített táviróhivatalt léte-
sített.

KÖZGAZDASÁG.

Előintézkedések a marhasógyártás iránt. A m.
királyi kormány kilátásba helyezte, hogy a leg-
közelebbi év folyamán életbe fogja léptetni az
ugynevezett marha-sógyártást a mi olcsóbbságá-
nál fogva nagy horderővel fog birni állattenyész-
tési ügyünk előbbvitelére nézve. Hogy ezen nagy-
fontosságú lépés megtételére a kormánynak komoly
szándéka van, azt igazolja a parajdi sóbánya hiva-
talnak az illető vármegyékhez intézett megkere-
sése, mely szerint a gyártáshoz megkívántató be-
rendezéseknek idejekorán való megtehetése cél-
jából az egyes vármegyék összes marhaállományá-
nak létszámát előtűntető kimutatások beküldését
kéri.

VEGYESEK.

Egy hang a közönség köréből. Mulatságos jele-
net folyt le a napokban Budapesten a büntető
törvényszék egyik tárgyalási termében. Két fiatal
tolvaj állott az ítélő tanács előtt, a kik váltig ta-
gadták, hogy loptak volna.

— **Látjátok, szolt Leuk Gyula elnök,** az a
negyven forint is lopott pénz volt, a mit elpezs-
göztetek.

E szavakra zugás hallatszott a hallgatóság
közt.

— **Ki mer itt zajogni?** — kérdezte az elnök.

— **Én, a ki tudja, mi a regula,** — feleli egy
toprongyos alak.

— **Aztán mi a baja?**

— **Az, hogy az elnöknek nem szabad a vād-**
lottat tegezni. (Nagy derűtség).

— **Rögtön takarodjék ki innét,** mert külön-
ben lecsukatom, — szolt erélyes hangon az elnök.

— **Lássa ahhoz már van joga,** — felelte a
tárgyalás hivatalan ellenőre, s mialatt kikötődött
a tereméből, újból föl szólalt, mondván:

— **Voltam én vádlott eleget, hát tudom, hogy**
mit szabad. Lecsukathat, megtette már: ahhoz joga
van! De tegezni: ahhoz joga nincs. Olyan nincs!
Eljen az igazság! B. H. <

— **Asszonyok, mint hitszónokok.** A kvekereknél
az asszonyok is prédikálnak. Filadelfiában a minap
egy kvekker nő hitszónok többi közt ezt mondta:

— **Három dolog van a világon, a min legiu-**
kább csodálkozom. Az egyik az, hogy a gyerekek
annyira bárgyak, hogy kövel hajgálják a gyü-
möcsfákat, holott a gyümölcs, a mikor megéri,
magától is leesik. A másik az, hogy a férfiak any-
nyira ostobák, hogy háboruba mennek és egymást
gyilkolják, pedig hát előbb-utóbb ugy is meg kell
hallniok. A harmadik pedig az, hogy miért szalad-
nak a fiatal emberek a leányok után, holott a leá-
nyok maguktól is elmennének hozzájuk.

Szerkesztői üzenetek.

Lapunk munkatársait (további szives munkás-
ságra felkérjük.

Péterffy T. urnak. Az ígert regények bármelyi-
kének beküldését köszönettel várjuk.

Fővárosi levelező. Mit is mond Tompa: „A
madár fiaihoz« című vers első két sora? Levele-
imre is régen várok választ.

HIVATALOS RÉSZ.

Sz.: 22814—896. alisp. Valamennyi községi
előljárásúgnak. Azonnali közhírrételt végett ér-
tesitem az előljárásúgot, hogy a szeszgyárok
által egymással és a törvényhatósággal kötött
Cartel-szerződésnek a szesz és pálinka árak meg-
állapítására s a gyárosok ellen a törvényhatóság
illetve az alispán részére biztosított jogokra vo-
natkozó megyei közgyűlési határozatot belügymi-
niszter ur ő nagyméltósága idei 43489. szám alatti
határozatával megsemmisítette. Ennek folytán a
regále bérletre vonatkozólag a megyei hivatalos
lapban közze tett intézkedéseim érvényüket vesz-
tették s érvényét vesztesítette azon megyei közgyű-
lési határozat is, hogy a korcsmákban és italmé-
részi helyiségekben literenkint 30 kr árban csakis
32% os pálinka árulható. Székely-Udvarhelyt,
1896. évi október hó 23-án. UGRON JÁNOS,
alispán.

Sz. 23960—1896. Alisp. Udvarhely város
polgármesterének és valamennyi község előljár-
ságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy
Csüdetelke község marhaállományában a lépfene
megszűnt és a zárlat feloldatott. Sz.-Udvarhelyt,
1896. október 29-én. Ugron, alispán.

HIRDETÉSEK.

ŐSZI és CZIPŐK minden- nemű

a legesinosabb kiállításban és olcsó árak mellett — tisztán kézi
munkával előállítva — nők, urak és gyermekek részér
állandó raktáron vannak az „Első székely czipő-
raktár szövetkezet“nél (Székely-Udvarhely
„Börpáros-övetkezet“ üzlethelyisége). 15—25
Vidéki megrendelések mérték, vagy egy viselt
czipő beküldése után pontosan teljesítve lesznek,

Szám: 676—1896. vh.

Arverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó
közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. já-
rásbíróságnak 6130/1896. polg. számu végzése által
székelyudvarhelyi székely egyleti első takaré-
pénztárnak, képviselve dr. Kovács Mór ügyvéd ál-
tal, farkaslaki Albert Zsigmond és társai ellen 140
frt tőke és járuléka iránti ügyben, alperesnél Al-
bert Zsigmondnál összesen 535 frtra becsült követ-
kező javai, u. m.: Két kazal széna Hadnagy Dénes
bettelke melletti kertjében, miben van 25 szekérral,
a csürkertben egy asztagnak 130 kalangya buza,
és még 3, 4. folyó számok alatti ingók Farkaslaka
község házábanál 1896 évi november hó 28-án, délelőtt
9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni,
melynél az egyes javak vételáru azonnal fizeten-
dők, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek
el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtó-
nál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mind-
azok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat
érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelenté-
seiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést
nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák
be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát
nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fog-
nak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Székely-Udvarhelyt, 1896. okt. hó 25-én.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

Szám: 592—1896. vh.

Arverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó
közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. já-
rásbíróságnak 5413—1896. polg. sz. végzése által
udvarhelyi bőruanyag beszerzési szövetkezetnek
képvisele dr. Vilencsik Ferencz ügyvéd által,
Lengyelfalvi báró Orbán Ottó ellen 100 frt o. é.
tőke és járuléka iránti ügyben, alperesnél Len-
gyelfalva községben összesen 460 frtra becsült
következő javai, u. m.: Alperes takarmányos kert-
jében a legelső kazal széna, miben van 20 szekér
széna és háromszáz kalangya buza, ezen ingók
Lengyelfalván alperes udvara helyiségében 1896.
november hó 23-án délelőtt 9 órakor nyilvános ár-
verésen el fognak adatni melynél az egyes
javak vételáru azonnal fizetendők, esetleg a becsá-
ron alul is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtó-
nál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok,
kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat ér-
vényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelenté-
seiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést
nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be,
mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem
gátolva, egyedül a vételár fölöslegére foguak
utasíttatni.

Sz.-udvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhelyt, 1896. október 29-én.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

Táncztanítási jelentés.

Mély tisztelettel értesitem a t. intézetek n.
é. igazgatóságait, a t. szülöket és tánczkezdvelő
ifjúságot, miszerint folyó évi november hó 1-én
az iparos önképző-kör nagytermében

TÁNCZTANFOLYAMOT

nyitok s az illemszabályokon kívül az újabb
divatba jött tánczokat szabályszerűen és a leg-
könnyebben felfogható módon tanítom.
A tanfolyam 8 hét s tandíj kezdőknek 6 frt,
ismétlőknek 3 frt.

Beiratkozni már most lehet naponta d. e.
10—12 óráig és d. u. 2—4 óráig az iparoskör he-
lyiségében. Kérem a beiratkozást mielőbb eszkö-
zölni, hogy ez által a tanítás hátráltatva ne legyen.
A n. é. közönség szives pártfogását kérve,
vagyok

Székely-Udvarhelyen. 1896. október 21.

mély tisztelettel

Kovács Jánosné Fiedler Lujza,
okl. táncztanítónő.

Fölmulhatatlan gyógyhatásu.

A sósorszeszek királya egy üveg 40 kr.

Dr Wagner Vilmos gyógyszerész

SÓSORSZESZ.

mint kitűnő gyógyhatásu gyógyszer, minden eddig forgalomban levőket felülmúlja, s különösen csúszos hülős idegbajos sib. hátfelmak ellen nagyon ajánlható

Egy üveg ára 40 kr.

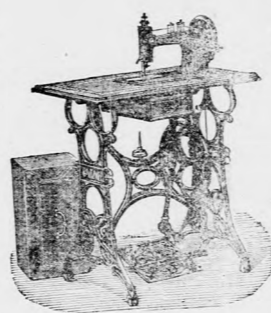
Székely-Udvarhelyt kapható: Steinburg Ottó, Bagó Gyula, Farczadi Károly, Máhé János és Gergely János uraknál, Székely-Keresztúrt: Gergely János urnál

A sósorszeszek királya egy üveg 40 kr.

Gyógyhatásu gyógyszer.

Kaphatók
Székely-Udvarhelyen
Gal Janosnál.

**A TEUTSCH-féle
BOROK**

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR
a legjobb minőségűnek ismert
Singer varrógépekből.

Az „ADRIA“ magyar és Gritzner „durlachi“ világhírű varrógéppárral feltűnő olcsó árakban, részletfizetésre is!

Feltétlen jótárhás mellett.

Nagy választék vadászfegyverek, flóbert és forgópisztolyokban.

A lábatlani cementgyár tóraktára.

Építéshez vasgerendák, kulcsvasak, épület vasalások, tető lemezek a legolcsóbb árakban és gyorsan szállíthatnak.

Gyertyánffy Jónás fiai
vaskereskedése Székely Udvarhelyt.

Könyvnyomda, könyvkötészet.

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány raktára.

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSNET,
KÖNYV- ÉS HIRLAPKIADÓVÁLLALAT, LEGNAGYOBB ZENEMŰ-RAKTÁR, PAPIRKERESKEDÉS
SZÉKELY-UDVARHELYEN.

Van szerencsém t. vevőim és a n. érdekl. közönség szives figyelmébe ajánlani, miszerint megrendelőim kényelmé, lelkiismeretes és gyors kiszolgálása tekintetéből: **TELJESEN ÚJ ÉS A LEGKITŰNŐBB GÉPEKKEL FELSZERELVE**, könyvnyomdát.

könyvkötészet

berendezésével egészítettem ki és minden névvel nevezhető könyvkötői munkát a leggyorsabb fűzéstől a legdiszesebb kiállítású kötésig **minden versenyt kizáró olcsó árakon** vállalkozok és a leggyorsabban elkészítve, kiszolgálom. Felszereltem továbbá könyvnyomdát az Udvarhelyvármegyében eddig nélkülözött

LYUKGATÓ (PERFORÁLÓ) GÉPPÉL

is, melynek segítségével szelvényes jegyek-, bárczák-, vásári vámozódulák- s mindazon nyomtatványokat, melyeket eddig ollóval kellett szétvagdálni, bélyegszerűleg meglyukgatom s így könnyen kezelhetővé teszem; egyúttal legújabb szerkezetű

SZÁMOZÓ GÉPEMMEL

nyomtatott számokkal is ellátom.

E szerint tehát azon helyzetben vagyok, hogy a könyvnyomdászat és könyvkötészet terén, a legkényesebb igényeknek is megfelelhetek.

A mélyen tisztelt közönségnek irántam tanúsított eldigi nagybecsű pártfogását megköszönve s további előretöréskémben, is kérve, igyekezni fogok, hogy az ezután is kiérdemeljem. Vagyok és maradok Székely-Udvarhelyen, 1896. november hóban.

Kész szolgálattal:
Betegh Pál.

Könyv- és hirlapkiadóvállalat.